

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Historie alkoholu
Anotace	Pracovní listy k objasnění původu výroby a užívání alkoholu
Autor	Mgr. Monika Gregorová
Jazyk	Výchova ke zdraví
Očekávaný výstup	Žák se poučí o historii výroby a užívání alkoholu a učí se kriticky přemýšlet o zneužívání alkoholu a jeho negativních účincích na zdraví člověka.
Třída	3. – 5.

Historie alkoholu

Alkohol se začal vyrábět již před mnoha lety, už ve starém Egyptě se vyrábělo víno, lidé tehdy objevili, že šťáva z hroznů se rychle kazí. Ale zkvašená šťáva, neboli víno, vydrží. Ve středověku se víno vyrábělo ve velkém, používala jej především církev k církevním obřadům a šlechta.

Král Karel s Buškem z Vilhartic
teď zasedli si k dubovému stolu -
ti dva už pili mnohou číši spolu
a zapěli si z plných plic. (Jan Neruda: Balady a romance)

Kolem roku 1300 se ve střední Evropě rozvinulo pivovarnictví. Zpočátku bylo pivo a víno používáno z praktických důvodů, ale důvody konzumace alkoholu se změnily. Je společenským zvykem, že dospělí při zvláštních příležitostech pijí alkoholické nápoje. Mnozí lidé však alkohol zneužívají, pijí ho často a ve velkém množství, takže se otráví (opilost). Alkohol je droga. Je to chemikálie, která působí mimo jiné na mozek, ovlivňuje způsob, jakým lidé myslí, cítí, mluví a pohybují se. Mnohé účinky alkoholu jsou nebezpečné a smrtelné (úrazy, onemocnění jater, zhoubné nádory). Nejnebezpečnější je alkohol pro děti a mladistvé, kteří ještě nemají dobře vyvinuté mechanismy, které alkohol v těle rozkládají. To je důvodem toho, že ve vyspělých zemích je zákonem zakázáno podávat a prodávat alkoholické nápoje dětem a mladistvým do 18 let.

1) Doplň věty, pomůže ti přečtený text.

Víno se vyrábí z .....

Církev využívá víno k .....

Pivovarnictví se v Evropě rozvinulo v ..... století.

Co způsobuje opilost? .....

Alkohol je .....

Pro koho je alkohol nejvíc nebezpečný?.....
chmel otáčivý

Do kolika let je zakázán prodej a požívání alkoholu? .....

Jaké účinky má alkohol na lidský organizmus? .....

.....

- 2) Skupinová práce – vytvořte co nejvíc slov z písmen slov ALKOHOL, ZÁVISLOST

- 3) DRAMATIZACE – zahrajte si scénku OSLAVA, třída se rozdělí na dvě skupiny, jeden člen skupiny jde za dveře s instrukcemi na lístečku (Až se vrátíš, dělej, že jsi na oslavě s kamarády. Je ti 12 let, máš s sebou lahev vína a rozhoduješ se, jestli se napít). Poté, co odejde z místnosti, jsou ostatní žáci rozděleni do dvou skupin – na ty, co pijí alkohol a na ty, co nepijí alkohol. Žák přijde zpět a nabízí všem alkohol, někteří nabídku odmítají a přesvědčují svého kamaráda, aby také nepil. Druhá skupina ho přesvědčuje, aby pil s nimi. Zbývající žáci ve třídě zapisují argumenty obou skupinek. Pak následuje diskuse.

Řešení:

1)

Víno se vyrábí z hroznů.

Církev využívá víno k církevním obřadům.

Pivovarnictví se v Evropě rozvinulo v 13. -14. století.

Co způsobuje opilost? Pití alkoholu ve velkém množství a následná otrava organismu.

Alkohol je droga.

Pro koho je alkohol nejvíc nebezpečný? Pro děti a mladistvé.

Do kolika let je zakázán prodej a požívání alkoholu? V ČR do 18 let.

Jaké účinky má alkohol na lidský organizmus? Způsobuje opilost, otravy, nemoci, úrazy.

2) ALKOHOL – kolo, koho, lak, kal, holka, ohol, hola....

ZÁVISLOST – závit, osol, los, silo...

3) Rozdělení žáků – jeden jde za dveře, skupina pijících alkohol, skupina nepijících alkohol, skupina pozorovatelů, dramatizace, následná diskuse, uč zaznamenává argumenty žáků pro a proti.

Zdroje:

Žaloudíková, I., Hrubá, D. Normální je nekouřit, 5. díl. Brno MSD, 2009